

Algemene beschouwing 2022

Valkenburg aan de Geul laat niemand in de kou staan.

8 november 2022

Hilde Baaij, Corry Fulmer en Pat-Jos Huisman

Beste inwoners van Valkenburg aan de Geul, geachte voorzitter en aanwezigen,

De verkiezingen zijn voorbij. Een nieuwe coalitie is aangetreden. In juni heeft de gemeenteraad een beleidsarme kadernota gepresenteerd gekregen met de mededeling dat in de begroting meer zou staan. Deze begroting bespreken wij vandaag. Daarna besluit de gemeenteraad of het geld van onze gemeente op deze manier moet worden uitgegeven. Dat is een grote verantwoordelijkheid.

Als PGP zijn wij van mening dat de begroting op zich deugdelijk in elkaar zit. Bij deze een bedankje aan iedereen die hieraan meegewerkt heeft. Er zijn wat financiële meevallers, dat maakt begroten natuurlijk een stuk leuker als college. Echter, de keuzes die dit college maakt en de manier waarop deze keuzes tot stand komen, daar hebben wij wel moeite mee.

Aan de basis van de begroting ligt het coalitieakkoord uit mei 2022. Een akkoord dat wij in mei al beoordeelden als vaag en weinig ambitieus. Dat zien we ook in deze begroting. Er blijven zaken liggen die eigenlijk per direct opgepakt zouden moeten worden. Natuurlijk heeft een gemeente niet op alles invloed, maar het meest ambitieuze uit deze begroting is een voorgenomen bijdrageregeling voor 6 buitensportverenigingen. Echter, gebaseerd op een onderzoek van bureau Drijver en Partners is besloten buitensportaccommodaties op risicovolle locaties niet uit te plaatsen. Dit heeft tot gevolg dat zowel verenigingen als gemeente gaan investeren op kwetsbare gronden.

Vraag 1. Kan het college dit besluit onderbouwen?

Verder lezen wij veel beloftes over visies, evaluaties en onderzoeken. Daarvan stoken onze inwoners hun huis niet warm, vinden onze jonge thuiswonende inwoners geen eigen huis, trekken onze ondernemers geen volle zalen en zorgen we er niet voor dat er in 2050 ook nog een leefbare gemeente is voor onze kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen.

Ook zijn wij gewend om veel meer aparte raadsvoorstellen te krijgen. Nu is veel opgenomen in deze begroting onder het mom van integrale afweging. Dat maakt wat ons betreft de afweging niet transparanter.

Heel opmerkelijk is dat de portefeuilleverdeling een paar maanden na aanstelling van de wethouders aangepast is. Waarom, vragen wij ons af. Lag er te veel op het bordje van de wethouder sociaal domein, zodat hij onderwijs en huisvesting - wat toch echt tot zijn portefeuille behoort - nu zomaar overdraagt aan de wethouder Economie? Is het niet van groot belang dat de wethouder Economie alle tijd en energie stopt in het duurzaam en toekomstbestendig maken van onze economie?

Vraag 2. Welke werkzaamheden pakt wethouder Rouwette op tussen nu en zomer 2023 naast het opstellen van de visie vrijetijdseconomie?

Vraag 3. Is wethouder Rouwette bereid om net als in Maastricht gebeurt per direct te starten met het ondersteunen en adviseren van ondernemers om energiearmoede te voorkomen of te lijf te gaan?

Er is een tijd van zaaien en een tijd van oogsten. De PGP is enorm verheugd dat het ontzorgingsproject verduurzaam je woning - waar de afgelopen 2,5 jaar erg hard aan is gewerkt door ambtenaren Duurzaamheid en onze eigen Remy Meijers - nu eindelijk van start is gegaan. Wij hopen dat dit veel inwoners gaat helpen.

In de behandeling van de kadernota op 11 Juli 2022 hebben wij een aantal voorstellen gedaan. De meeste werden redelijk positief ontvangen door het college. Toch zien wij weinig actie. Positief is dat wethouder Dauven ingegaan is op onze uitnodiging om zelf te ervaren welke aanpassingen aan de paden rondom Oosterbeemd nodig zijn, om bewoners de mogelijkheid te bieden ongehinderd een rondje te lopen of rijden. En deze aanpassingen ook deels al te realiseren.

Vraag 4: Is wethouder Dauven ook bereid het hobbelige grindpad direct achter Oosterbeemd aan te pakken?

Maar rond andere toezeggingen blijft het oorverdovend stil. Zo heeft wethouder Kleijnen in sociaal domein nog steeds niet met ons gepraat over het gebruik van gemeentelijke toeslagen door onze inwoners en andere kleine armoedemaatregelen zoals uitgifte van menstruatiemiddelen, eten en kleding. Met heel veel moeite zegde hij toe een benen op tafel sessie te plannen eind november. De datum is echter nog steeds niet geprikt.

Vraag 5: Wil wethouder Kleijnen werk maken van zijn belofte om op korte termijn een benen op tafel sessie te organiseren?

Nieuwe ronde nieuwe kansen. Vandaag zullen wij een aantal voorstellen voorleggen aan het college en de raad. Wij hopen dat college en raad hiervoor open wil staan. Wij maken geen deel uit van de coalitie, maar wij zijn wel de derde partij van Valkenburg aan de Geul. Ook onze kiezers hebben het recht om gehoord te worden in deze raadszaal.

Indien nodig zullen wij in tweede termijn hiervoor amendementen of moties indienen, dit is afhankelijk van de reactie van college en de andere fracties.

Wij willen terugkomen op onze armoedemotie die wij samen met het CDA indienden op 10 oktober jl. Gezien het feit dat alle fracties aangeven dat mensen die in financiële nood dreigen te raken (of reeds geraakt zijn) vanwege de energiecrisis ondersteund moeten worden, zouden wij mogen verwachten dat het college alle middelen aangrijpt om de nood te lenigen. In onze motie werd gevraagd om de 8 genoemde opties te onderzoeken en de resultaten hiervan vandaag met ons te delen. Het zou het college netjes hebben gestaan om tijdens de vergadering van 10 oktober op onze 8 voorstellen in te gaan: toe te zeggen te onderzoeken welke maatregelen wel of niet uitvoerbaar zijn en welke het meest effectief zouden zijn. Dan had de motie ook niet in stemming

gebracht hoeven te worden en had de raad hier nu meer inzicht in gehad. Helaas is dit niet gebeurd en werd de motie door de wethouder ontraden en door de coalitiepartijen niet gesteund.

Tijdens een interview op tv valkenburg deed wethouder Kleijnen voorkomen of men al met een groot deel van onze voorstellen bezig is en bestempelde hij onze motie als populistisch. Dit bevreemdt ons zeer. Als dit echt het geval is, waarom heeft hij dan niet inhoudelijk op onze motie gereageerd tijdens die vergadering? Waarom heeft hij niet aangegeven welke voorstellen al uitgevoerd worden? En welke nog onderzocht zouden kunnen worden? De wethouder heeft dit onderwerp tijdens de vergadering afgedaan met het voorlezen van een verklaring waarom hij deze motie afraadde. Hierin beriep hij zich vooral op het afstemmen met de regio en hoge kosten. Maar toch zien wij onze buurgemeenten wel degelijk maatregelen nemen zoals gemeente Maastricht met tegoedbonnen voor inwoners en hulp voor ondernemers en gemeente Gulpen-Wittem met het uitbreiden van het Nationaal Jeugdontbijt.

Blij verrast waren wij dan ook toen wij drie dagen geleden door de coalitiepartijen benaderd werden om samen een raadsbrede motie in te dienen voor een noodfonds om energiearmoede als gemeente aan te pakken. Blijkbaar zijn alle fracties inmiddels tot dezelfde conclusie gekomen als PGP en CDA reeds op 10 oktober: Als gemeente kun je wel degelijk maatregelen treffen om de pijn te verzachten. Deze motie volgt later vandaag. Als PGP zijn wij wel van mening dat de motie om verdere uitwerking vraagt. De strekking is nu wat vaag en algemeen. Wellicht kunnen enkele voorstellen uit onze motie van 10 oktober hierin kaderstellend worden opgenomen.

Gezien het belang van het verlenen van alle steun die onze inwoners en ondernemers momenteel nodig hebben, geven we het college dan ook een herkansing om onze 8 voorstellen gedegen na te kijken en hier straks na de schorsing inhoudelijk op te reageren. En er op zijn minst enkele uit te halen die - op korte termijn - onderzocht en uitgevoerd gaan worden. We laten onze inwoners immers niet graag in de kou staan. Voor de duidelijkheid, het gaat om volgende 8 voorstellen:

1. Uitdelen van eenvoudige **isolatiematerialen en besparingsmaterialen** zoals tochtstrips, brievenbusborstels, radiatorfolie en ledlampen en indien mogelijk te helpen bij het aanbrengen ervan tot 150% sociaal minimum inkomen. Bijvoorbeeld via een energiefixer of een tegoedbon.
2. Verhogen van de **energietoeslag** naar 150% sociaal minimum inkomen,
3. Organiseren inruilactie oud **witgoed** voor nieuwe energiezuinigere exemplaren tot 150% sociaal minimum inkomen.
4. Uitdelen **kledingbonnen** voor extra warme kleren en schoenen voor gezinnen met kinderen in de groei tot 150% sociaal minimum inkomen.
5. Afschaffen eigen bijdrage voor **Bijzondere Bijstand** voor inwoners tot 150% sociaal minimum inkomen.
6. Organiseren uitgiftepunt voedselpakketten in Valkenburg aan de Geul zodat mensen niet hoeven te reizen naar de **Voedselbank**.
7. Aansluiten bij **Nationaal Jeugdontbijt**, 7 ontbijten per week thuis zodat ouders met hun kinderen kunnen ontbijten.
8. Organiseren van een **Menstruatieproducten Uitgifte Punt (MUP)** in Valkenburg aan de Geul via het Armoedefonds.

Vraag 6. Is het college bereid zich tijdens de schorsing te verdiepen in deze voorstellen en hier na de schorsing uitsluitsel over te geven?

Wij willen ook aandacht vragen voor de wooncrisis. Wij zijn blij dat de voorstellen uit ons initiatiefvoorstel wonen om in te zetten op tijdelijke woningen en actief grondbeleid in de begroting zijn opgenomen.

Vraag 7. Welke punten uit ons voorstel worden verder nog meegenomen in het uitvoeringsprogramma?

Zoals gezegd zijn we blij dat werk gemaakt wordt van het realiseren van flexwoningen/tiny houses voor doelgroepen in onze gemeente. De praktijk laat zien dat vooraf informeren van omwonenden over de plannen van belang is om het draagvlak te vergroten.

Vraag 8. Is het college bereid inwoners uitgebreid te informeren over voorgenomen plannen alvorens tot uitvoering wordt overgegaan?

Aangaande de leefbaarheid van onze gemeente. Wij horen weinig over burgerparticipatie, de gebiedsvisies voor de kernen en de aanpak van zwerfvuil.

Vraag 9. Wat wordt verstaan onder burgerkrachtbeleid?

We hebben momenteel: kernoverleggen - maatschappelijke consultaties - informatiebijeenkomsten - 'inspraakmomenten' - burgerinitiatieven - denktanks - klankbordgroepen en recentelijk een kopgroep (visie Oost).

Vraag 10. Wat is hun status? In hoeverre vertegenwoordigen zij de samenleving en hebben ze daadwerkelijk 'inspraakrecht'?

Vraag 11. Wanneer worden wij geïnformeerd over de evaluatie die is gehouden?

Vraag 12. Is het college bereid om een burgerparticipatiebeleid op te stellen, waarin alle mogelijke rollen duidelijk gedefinieerd worden, zodat inwoners meer betrokken worden bij beleid en het vertrouwen krijgen dat ze op sommige onderdelen daadwerkelijk inspraak hebben?

Het gebied Emmaberg lijkt veelal vergeten te worden. Zo stond het niet in het Groenbeleidsprogramma, werd het gebied bestempeld tot buitengebied bij de glasvezelcampagne en wordt de aanpak van de verkeerssituatie steeds vooruit geschoven.

Vraag 13. Is het college bereid de Emmaberg te bestempelen als kern en de hieraan verbonden voordelen te geven?

Vraag 14: Hoe gaat de gemeente om met klachten over verkeersonveiligheid op de Emmaberg en de daarop uitkomende wegen (Emmabergweg en Hekerweg)?

De nieuw op te stellen gebiedsvisies Houthem en Schin op Geul zouden worden gekoppeld aan de invoering van de omgevingswet. Nu wordt de invoering van deze wet weer een half jaar uitgesteld.

Vraag 15. Is de wethouder bereid - zoals door de vorige wethouder reeds is toegezegd - deze visies alsnog zo spoedig mogelijk en 'van onderop' op te pakken?

De gebiedsvisie Berg is blijkbaar (na alle dure onderzoeken) 'van de baan'.

Vraag 16. Wat is er gebeurd met de toezegging dat deze 'van onder op' verder uitgewerkt wordt? Is het college bereid deze alsnog op te pakken?

En onze laatste vraag aangaande kernen en wijken. Over de geluidsschermen A79 Goudenrood-Vroenhof.

Vraag 17. Is de huidige wethouder bereid om, net zoals de vorige wethouder, op vervroegde plaatsing aan te blijven dringen bij Rijkswaterstaat? En wat is de laatste stand van zaken?

Het college stelt voor om meer geld uit te geven aan bloemen in het centrum dan aan een programma voor jongeren. PGP vindt bloemen in het centrum ook heel mooi, maar we zijn van mening dat het jongerenbudget hiermee in schril contrast staat.

Vraag 18. Is het college bereid samen met de betrokken jongeren zoals van het Young Leaderprogramma en de jongerenwerkers te zoeken naar een geschikte ontmoetingsruimte voor jongeren?

Onze vraag over zwerfvuilverwilligers werd als politiek bestempeld. Hierbij de herkansing voor het college om deze te beantwoorden.

Vraag 19. In mei is tegen de huidige club van Valkenburg Sprokkelt en in de commissie gezegd dat er een andere invulling zou komen, graag horen wij hoe en wat.

Van het voornemen van de raad in najaar 2021 en de verkiezingsbeloftes van enkele partijen om de hondenbelasting in zijn geheel af te schaffen is niets over. Dit huisdier speelt echter een belangrijke rol in het kader van meer bewegen en bestrijden van eenzaamheid. Om een eventuele financiële drempel weg te nemen, doen wij een alternatief voorstel.

Vraag 20. Is het college bereid om vanaf januari 2023 de belasting op de eerste hond af te schaffen?

Het college is voornemens de subsidieverordening te herijken. De PGP vindt duidelijke en eerlijke criteria ook een goede zaak.

Vraag 21. Is het college bereid het verhogen van subsidies vanwege de stijgende inflatie hierin mee te nemen? Bij voorkeur gekoppeld aan een vaste indexering.

Tot slot. Het vertrouwen in de politiek was nog nooit zo laag als nu. Landelijk hebben zeven op de tien ondervraagden weinig of geen vertrouwen. De gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 kenden een historisch lage opkomst van 51%. In Valkenburg aan de Geul was dat zelfs nog lager. Genoemde oorzaken zijn weinig binding met de lokale politiek, weinig inzicht in de lokale politiek en

gebrek aan vertrouwen in het bestuur. Een situatie die de gehele gemeenteraad, de vier wethouders en de burgemeester zich zouden moeten aantrekken.

Samen beslissen en besturen wij over de ruim 16.000 inwoners van onze gemeente. Wij beslissen hoe de miljoenen euro's besteed worden. Het laatste half jaar lijkt alsof er eerder een politiek spel wordt gespeeld, dan dat we samen daadwerkelijk keuzes maken in het belang van onze inwoners en ondernemers.

Ons gedrag binnen en buiten de raadzaal bepaalt voor een groot deel hoe mensen oordelen over de lokale politiek. In dat kader zouden wij alle deelnemers willen vragen hiermee rekening te houden in de politieke arena. Discussieer op de inhoud. Licht als fractie je eigen mening toe. Neem als wethouder ook oppositieleden serieus. Laat als voorzitter de raadsleden met elkaar in gesprek gaan, bijvoorbeeld over moties. En laten we oordelen als 'dat doen ze voor de bühne' en 'populisme' vanaf nu in de ban doen. Dat soort uitspraken voegen niets toe aan het politieke debat. Het voedt alleen de gevoelens van wantrouwen bij onze inwoners. Dat willen we toch niet?

Samen aan de slag voor een socialer groener en duurzamer Valkenburg aan de Geul!